

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

รัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ดำเนินการในรูปธุรกิจเพื่อผลิตสินค้าหรือให้บริการแก่ประชาชน อาทิเช่น การไฟฟ้า การประปา การบิน การโทรศัพท์ เป็นต้น ทุกองค์การย่อมจะต้องมีรายได้และรายจ่าย จึงจำเป็นที่จะต้องทราบฐานะการเงินเพื่อจะได้ใช้ในการบริหารองค์การนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ดังนั้นการพยากรณ์ฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจจึงเป็นหัวใจในการวางแผนการเงินระยะยาวซึ่งมีลักษณะเป็นแผนแม่บทที่วางกรอบนโยบายการเงินของหน่วยงาน โดยจะกำหนดคลงว่าหน่วยงานควรจะมีรายได้เท่าไร อย่างไร และการให้โตมาซึ่งรายได้ตามนั้น หน่วยงานควรมีรายได้สำหรับการดำเนินงานตามปกติเท่าใด และจะต้องมีรายจ่ายในการลงทุนจัดทำโครงการต่างๆเท่าใด จากแหล่งเงินที่ใดบ้าง เมื่อไร และฐานะการเงินของหน่วยงานจะเป็นอย่างไร คือมี ทรัพย์สิน หนี้สิน และ ทุน เท่าไร

ในการจัดทำรายงานพยากรณ์ฐานะการเงินของหน่วยงานมักประสบปัญหาด้านการควบคุมและคำนวณค่าพยากรณ์ โดยข้อมูลที่ใช้ในการออกรายงานแต่ละประเภทส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องกันซึ่งจำเป็นจะต้องมีการจัดสายข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ค่าพยากรณ์มาจากพื้นฐานอันเดียวกันในการออกรายงานแต่ละครั้ง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพยากรณ์ จะทำให้การออกรายงานต่างๆถูกต้องและแม่นยำกว่าใช้คนทำและทำให้สามารถเสนอรายงานที่ถูกต้องต่อผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในด้านการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ ได้มีการพยายามนำโปรแกรมซึ่งสามารถรายงานผลลัพธ์ในลักษณะ

คล้ายกันมาใช้ตัวอย่างเช่นธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้มอบโปรแกรมสำเร็จรูปชื่อ ECOFI มาให้การประสานทรวงเมื่อปี 2523 แต่นำมาใช้ประสพผลสรรคต่างๆพอสรุปได้ดังนี้

ก. วัตถุประสงค์ในการสร้างโปรแกรมของ ADB คือเพื่อประเมินผลและตรวจสอบโครงการ โดยเน้นถึงข้อมูลในลักษณะที่จะเป็นประโยชน์ต่อธนาคาร ทั้งนี้การจัดกลุ่มหรือการแจกแจงรายละเอียดของข้อมูลในรายงานจึงไม่อยู่ในรูปอันเหมาะสมที่จะนำรายงานไปใช้ได้อย่างเพียงพอ

ข. ข้อมูลพื้นฐานและข้อกำหนดต่างๆของโปรแกรมต่างจากที่เป็นอยู่ในการปฏิบัติงานจริง อันมีผลอย่างมากต่อคาพยากรณ์

ค. ลักษณะของโปรแกรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป การปรับปรุงโปรแกรมในส่วนใดส่วนหนึ่งมีผลกระทบต่อทั้งโปรแกรม สำหรับโปรแกรมค่อนข้างใหญ่การแก้ไขเช่นนี้ยุ่งยากมาก นอกจากนี้เอกสารประกอบโปรแกรมมีรายละเอียดน้อยเกินกว่าจะทำให้สามารถเข้าใจขั้นตอนการทำงาน ของโปรแกรมได้ก็พอ

จนถึงปัจจุบันการปรับปรุงโปรแกรมยังไม่ประสบผลสำเร็จถึงระดับที่จะนำผลลัพธ์ไปใช้งานได้ แต่อย่างไรก็ตามรายงานการพยากรณ์ฐานะการเงินยังมีความจำเป็นต่อหน่วยงานอย่างยิ่ง จึงน่าที่จะมีการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่เพื่อให้สามารถออกรายงานที่สามารถนำไปใช้งานได้

โปรแกรมสำเร็จรูปที่จะสร้างขึ้นจะกำหนดให้มีลักษณะต่างๆดังนี้คือ

ก. ให้มีลักษณะเป็นส่วนๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมได้ง่าย

ข. เน้นประโยชน์ของการนำผลไปใช้ และให้สอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดของหน่วยงาน

ค. เนื่องจากโปรแกรมที่จะสร้างขึ้นนี้จะใช้การประสานทรวงเป็นแบบจำลอง แต่อย่างไรก็ตามในการสร้างโปรแกรมจะคำนึงถึงการนำโปรแกรมไปใช้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอื่นซึ่งอาจมีโครงสร้างบางประการต่างจากแบบจำลอง โดยอาจจะต้องมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมโปรแกรมบางส่วนตามความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและการนำผลลัพธ์ไปใช้งานของหน่วยงานนั้นๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อการจัดทำรายงานพยากรณ์ฐานะการเงินเพื่อทราบ

1.2.1.1 ต้องการทราบผลการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือต้องการทราบว่า

ได้กำไรหรือขาดทุน

1.2.1.2 ต้องการทราบฐานะขององค์กรหรือธุรกิจที่ทำการพยากรณ์

1.2.1.3 ในการดำเนินองค์กรจะมีการกู้ยืมหรือหาแหล่งเงินเพื่อจะมาลงทุนเพิ่มเติม

ได้หรือไม่ และจะมีลูกหนี้ติดค้างอย่างไร จะมีเงินสตกหมุนเวียนในองค์กรเพียงพอหรือไม่อย่างไร

1.2.2 เพื่อการวางแผนเกี่ยวกับการปรับปรุงองค์กรต่อไป

1.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.3.1 ศึกษาระบบงานปัจจุบัน

1.3.2 ศึกษาข้อกำหนดและสมมุติฐานในการประมาณฐานะการเงิน

1.3.3 ออกแบบลักษณะรายงาน, ส่วนนำเข้า และโปรแกรมที่จะใช้ในการประมวลผล

1.3.4 สร้างโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

1.3.5 สร้างโปรแกรมที่ใช้ในการประมวลผล

1.3.6 ทดสอบและแก้ไขโปรแกรม

1.3.7 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1.4 วิธีการที่ใช้ในการประมาณการ การประมาณการการเงินในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีประมาณการในรูปงบการเงินต่างๆ โดยอาศัยข้อมูลของรายการต่างๆในปีก่อนและอัตราเพิ่ม (Inflation Rate) เป็นพื้นฐานในการประมาณ

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.5.1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารการเงินให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้

1.5.2 เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาขอบข่ายนโยบายให้แก่หน่วยงานต่างๆ

1.5.3 เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

1.5.4 หากมีภาวะนอกเหนือความคาดหมายล่วงหน้าอันมีผลให้แผนงานและเป้าหมายหันเหไป จะสามารถชี้ให้ผู้บริหารทราบว่าฐานะการเงินจะเกิดการกระทบกระเทือนมากน้อยเพียงไร เพื่อที่ตัดสินใจแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้น